

Ринок олії

Поточний стан,
історичні показники
та прогнози

2024 рік

Ринок олійних культур

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Стан ринку

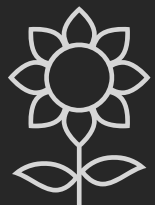
Виробництво олійних культур в Україні у 2023-2024 роках залишалося на стабільному рівні, що дозволило задовольнити внутрішній попит та наростити експортні поставки. Соняшник залишається ключовою олійною культурою, на яку припадає близько 80% загального виробництва. Проте спостерігається тенденція до диверсифікації структури посівних площ, зокрема, збільшується частка ріпаку та сої. Ціни на олійні культури в Україні протягом цього періоду залишалися на відносно високому рівні, що забезпечувало прибутковість їх вирощування для аграріїв.

Експорт українських олійних культур та продуктів їх переробки продовжував зростати, укріплюючи позиції України на світовому ринку. Розвиваються потужності для переробки олійних на території країни, що дозволяє нарощувати експорт саме продуктів переробки. Загалом, ринок олійних культур в Україні демонструє стабільність і перспективи подальшого зростання в середньостроковій перспективі.

Експорт та логістика

Експорт українських олійних культур та продуктів їх переробки продовжував демонструвати стабільне зростання у 2023-2024 роках. Соняшникова олія залишалася ключовим експортним товаром, забезпечуючи близько 60% валютних надходжень від експорту олійної продукції. Проте спостерігалось поступове збільшення частки експорту ріпакової та соєвої олії, що свідчило про диверсифікацію товарної структури. Основними ринками збуту українських олійних були країни Європейського Союзу, Китай, Індія та ряд інших азійських держав.

Розвиток портової інфраструктури та модернізація логістичних ланцюжків дозволили наростити обсяги експортних поставок. Українські олійні культури високо цінувалися на світовому ринку завдяки їх конкурентоспроможній ціні та якості. Експорт шроту та жмиху з України також стабільно зростає, задовольняючи попит на корми для тваринництва на зовнішніх ринках. В цілому, Україна зміцнила свої позиції як провідний гравець на глобальному ринку олійних культур.

Ринок олійних культур

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Інфраструктура

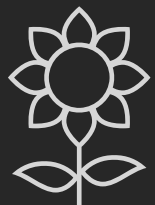
Розвиток інфраструктури переробки та логістики олійних культур був одним із пріоритетів аграрного сектору в Україні протягом 2023-2024 років. Були запроваджені програми модернізації та розширення потужностей олійно-жирових заводів, що дозволило наростити переробку сировини в межах країни. Спостерігалось значне інвестування в будівництво і реконструкцію зерносховищ, елеваторів та інших об'єктів зберігання олійних культур. Розбудова мережі залізничних колій, оновлення рухомого складу і портових терміналів забезпечили ефективніші логістичні маршрути для експорту олійних.

З'явилися нові логістичні хаби, інтегровані з виробничими та експортними потужностями. Запровадження новітніх ІТ-систем управління торговими операціями дало змогу оптимізувати ринкові процеси. Водночас відбулась модернізація лабораторної інфраструктури для контролю якості олійної продукції. Загалом, комплексний розвиток інфраструктури ринку олійних значно підвищив його ефективність і конкурентоспроможність.

Інвестиції

Ринок олійних культур в Україні продовжував привертати значні інвестиційні потоки протягом 2023-2024 років. Великі аграрні холдинги інвестували у розширення та модернізацію виробничих потужностей для вирощування та первинної переробки олійної сировини. Інвестиції спрямовувались на впровадження новітніх агротехнологій, що дозволяло підвищувати врожайність та ефективність вирощування соняшнику, ріпаку та сої.

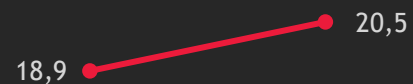
Іноземні інвестори, особливо з країн ЄС та Азії, проявляли значний інтерес до придбання або будівництва нових олійно-жирових заводів в Україні. Значні інвестиції також спрямовувались у розвиток портової інфраструктури, включаючи термінали для експорту олійних. Впровадження сучасних ІТ-рішень у галузі стало ще одним напрямком інвестування. Загалом, сприятливий інвестиційний клімат сприяв подальшому зростанню і модернізації ринку олійних культур в Україні.

Ринок олійних культур

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Виробництво (в мільйонах тонн)

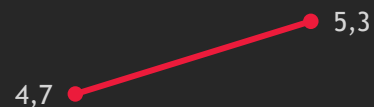

+8,6%

24E

33F

Експорт (в мільйонах тонн)

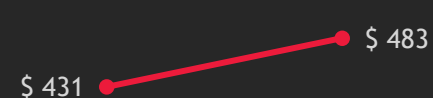

+13,7%

24E

33F

Динаміка ціни (в \$ за тонну)

+12,2%

24E

33F

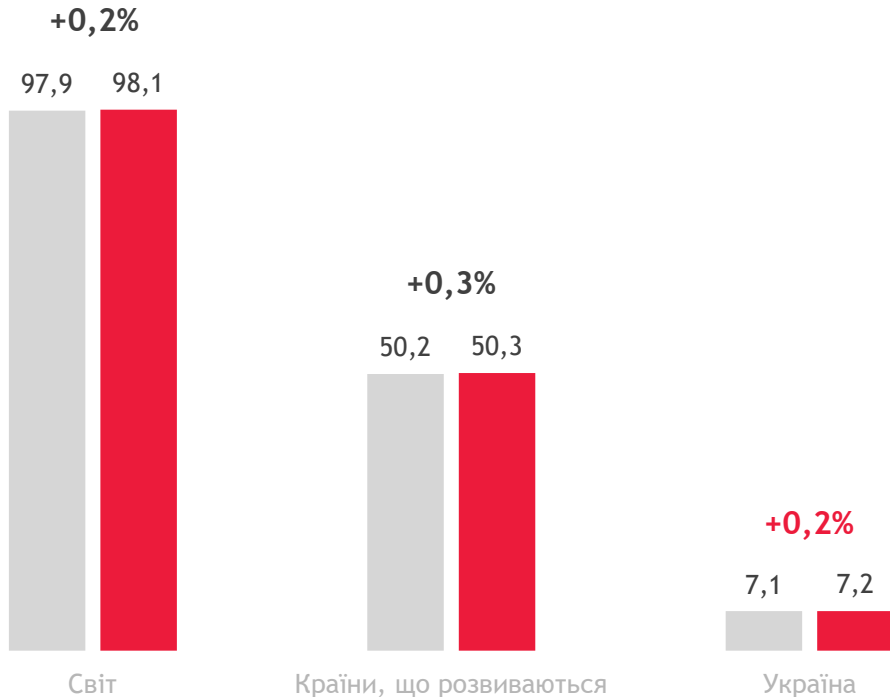
Перспектива

На фоні позитивних прогнозів росту показників врожайності, обсягів виробництва та вартості продукції, галузь олійних культур в Україні має перспективи поступового відновлення та розвитку на період до 2033 року, хоча виклики, пов'язані з відновленням інфраструктури та адаптацією до нових ринкових умов, залишаються актуальними.

Приріст посівних площ під олійні культури не є значним, але він підкреслює стабільний попит на продукцію та тенденцію до підтримки та розвитку аграрного сектору в умовах глобальних викликів.

Посівні площі під врожай олійних культур (в мільйонах гектарів)

2023 рік | 2024 рік

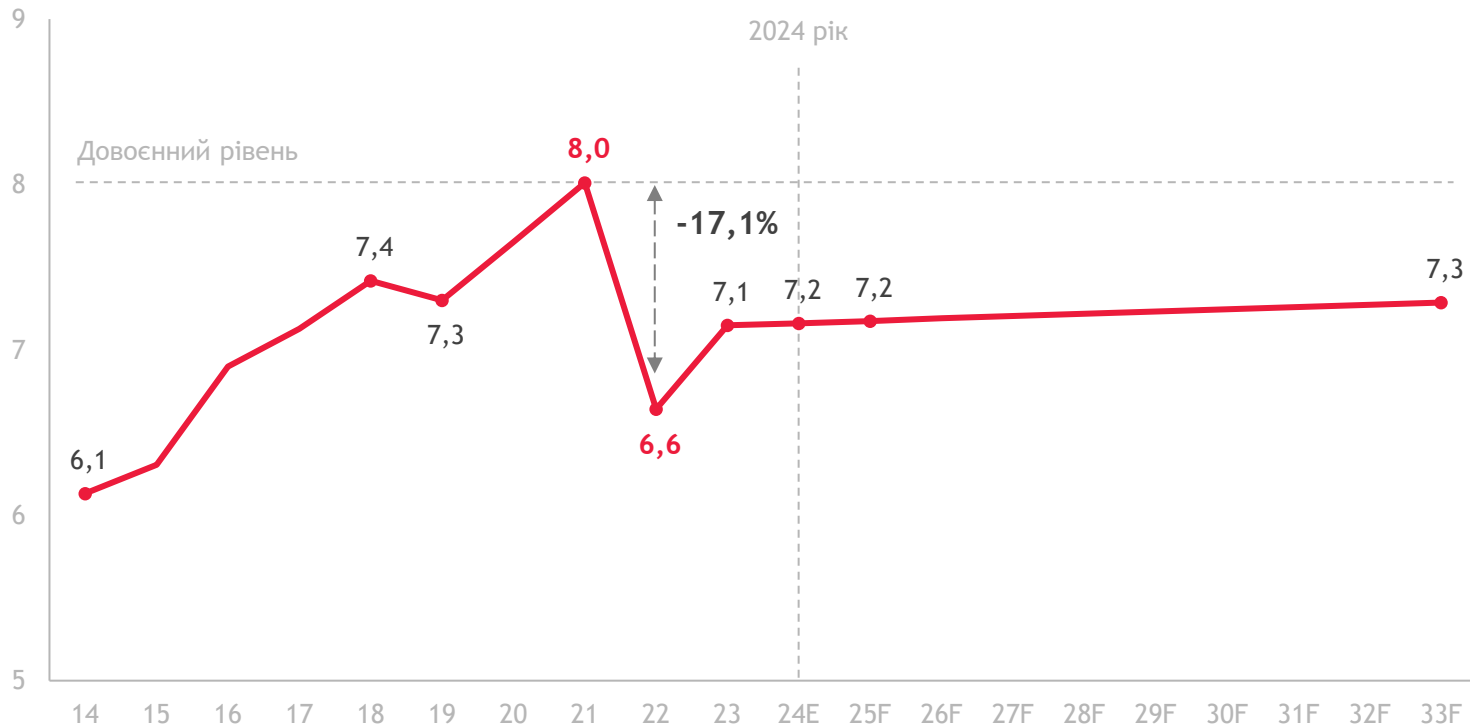

- Україна демонструє незначне зростання посівних площ під олійні культури на +0,2% у 2024 році порівняно з 2023 роком (з 7,1 до 7,2 мільйонів гектарів). Це свідчить про поступове відновлення аграрного сектору, зокрема у виробництві олійних культур, незважаючи на виклики останніх років, такі як війна та економічна нестабільність.
- Світові тенденції також свідчать про незначне зростання площ, виділених під олійні культури – на +0,2%, що відображає стабільність у глобальному сільськогосподарському секторі. Загальний приріст посівних площ із 97,9 до 98,1 мільйонів гектарів демонструє зацікавленість виробників у стабільному забезпеченні попиту на олійні культури.
- Країни, що розвиваються, демонструють трохи вищі темпи зростання у порівнянні зі світовими показниками, зокрема на +0,3% за 2024 рік (з 50,2 до 50,3 мільйонів гектарів).

Аграрний сектор демонструє позитивну динаміку посівних площ та здатність до відновлення, але подолання наслідків війни потребує часу та ресурсів.

Посівні площі під врожай олійних культур в Україні (в мільйонах гектарів)

CAGR
(24-33)

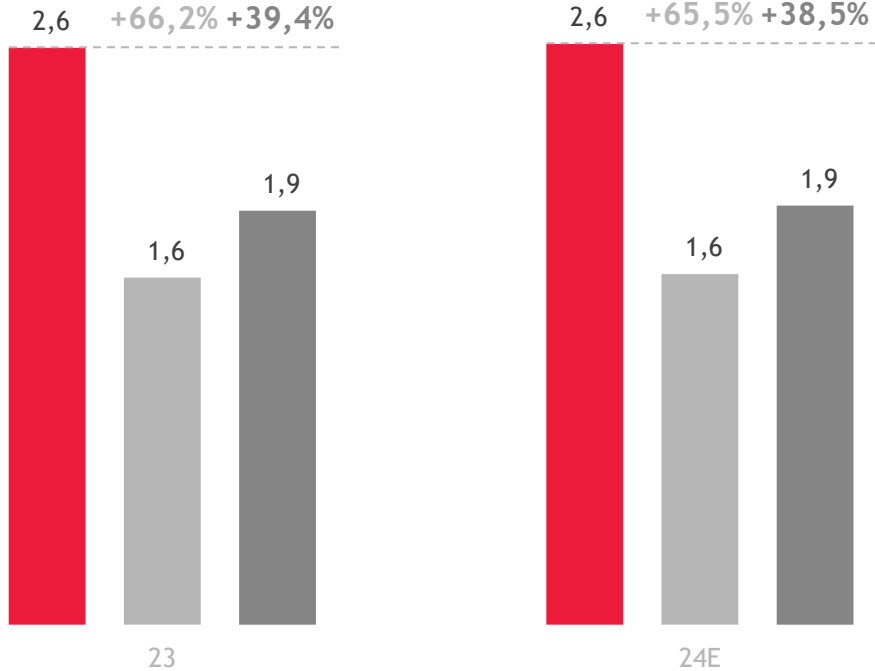

- Одним із ключових моментів є суттєве скорочення посівних площ у 2022 році на -17,1%. Це падіння безпосередньо пов'язане з наслідками збройної агресії Російської Федерації, яка призвела до тимчасової втрати частини орних земель та ускладнень у веденні сільськогосподарської діяльності.
- У 2024 році показник посівних площ частково відновився і досяг 7,2 мільйонів гектарів, що демонструє стабілізацію в аграрному секторі.
- Прогноз на період до 2033 року передбачає поступове зростання площ, виділених під олійні культури, на +0,2% в річному обчисленні (CAGR). Однак навіть з таким зростанням площі залишаються нижчими за довоєнний рівень, коли вони досягали 8 мільйонів гектарів.

Висока врожайність надає позитивні перспективи для експорту та внутрішнього ринку, дозволяє забезпечити не лише стабільне виробництво, але й конкурентну перевагу завдяки більшій ефективності на одиницю площі.

Показники врожайності олійних культур (в тоннах з гектару)

Україна | Країни, що розвиваються | Світ

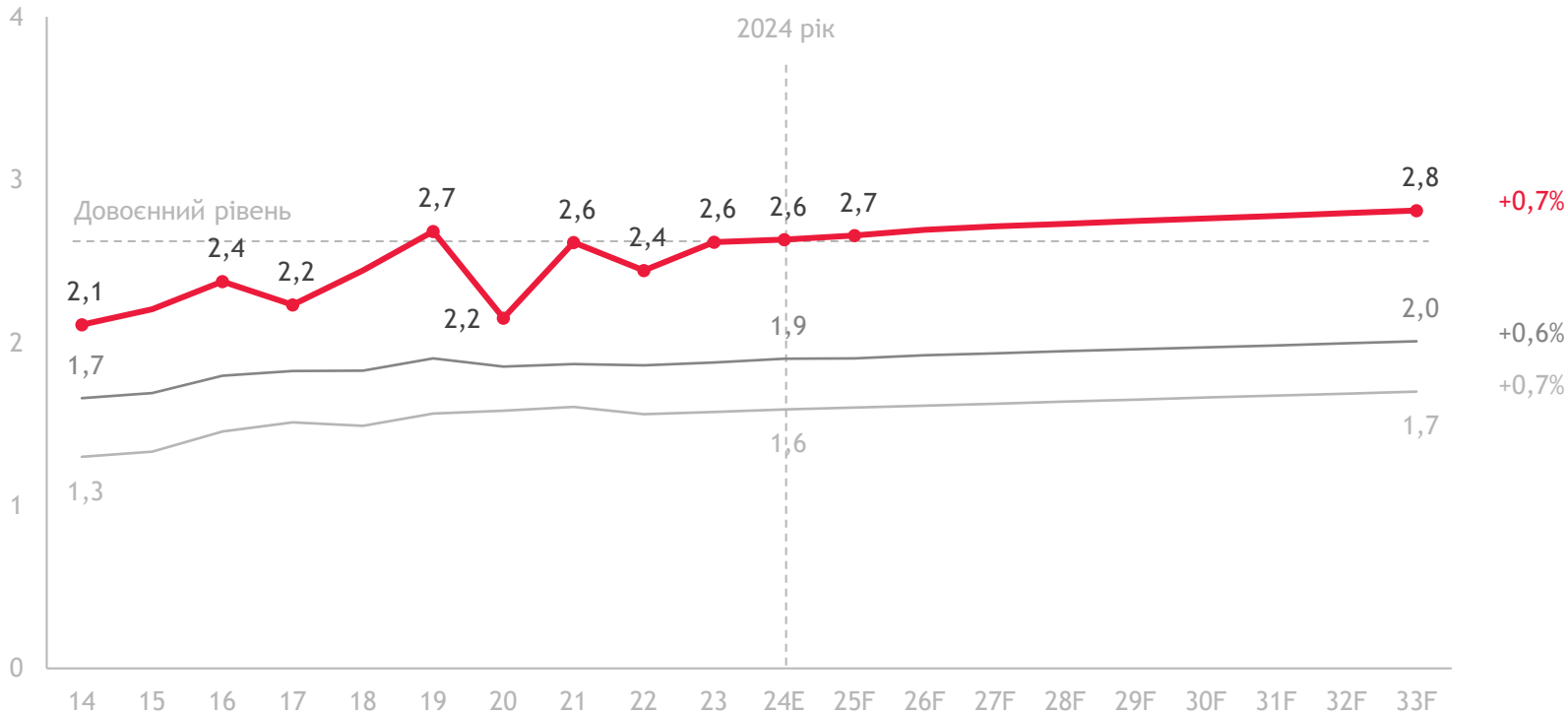

- У 2024 році врожайність олійних культур в Україні склала 2,6 тонни з гектару, що відповідає рівню минулого року та загальній світовій динаміці показника врожайності олійних культур.
- Водночас, врожайність олійних культур в Україні значно перевищує світові показники – на +38,5% більше, ніж середнє значення по світу (1,9 тонни з гектару). Це відображає високий потенціал українського аграрного сектору та ефективність вирощування олійних культур в країні, навіть з урахуванням викликів, пов'язаних з війною та інфраструктурними труднощами.

Попри виклики, з якими зіштовхнулась Україна, адаптація аграрної галузі і стабілізація врожайності забезпечують зміцнення позицій українських виробників на міжнародних ринках та подальший розвиток сектору.

Динаміка показників врожайності олійних культур (в тоннах з гектару)

Україна | Світ | Країни, що розвиваються

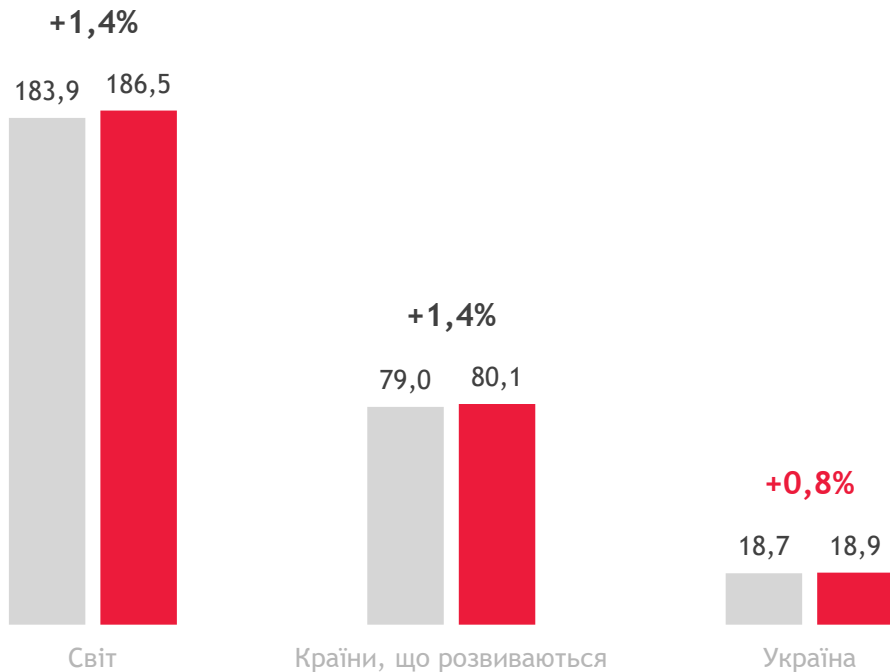

- У 2022 році врожайність олійних культур в Україні знизилася на -6,6% через вплив військових дій, що негативно вплинуло на можливості обробітку землі та використання ресурсів. Однак, у 2023 році спостерігалось відновлення показників врожайності до довоєнного рівня – 2,6 тонни з гектару. Це свідчить про адаптацію аграрного сектору до нових умов і стабілізацію виробництва.
- Прогноз на період до 2033 року передбачає поступове зростання врожайності олійних культур в Україні до 2,8 тонни з гектару. Темпи зростання (CAGR) складають +0,7% на рік, що відповідає світовим темпам і вказує на поступове покращення технологій та ефективності в обробці культур.
- При цьому, показники врожайності в Україні залишаються вищими за середньосвітові та показники країн, що розвиваються, що забезпечує конкурентну перевагу на глобальному ринку.

Хоча темпи зростання врожаю в Україні дещо відстають від глобальних показників, позитивна динаміка вказує на поступове відновлення галузі та створює передумови для подальшого розвитку.

Динаміка врожаю олійних культур (в мільйонах тонн)

2023 рік | 2024 рік

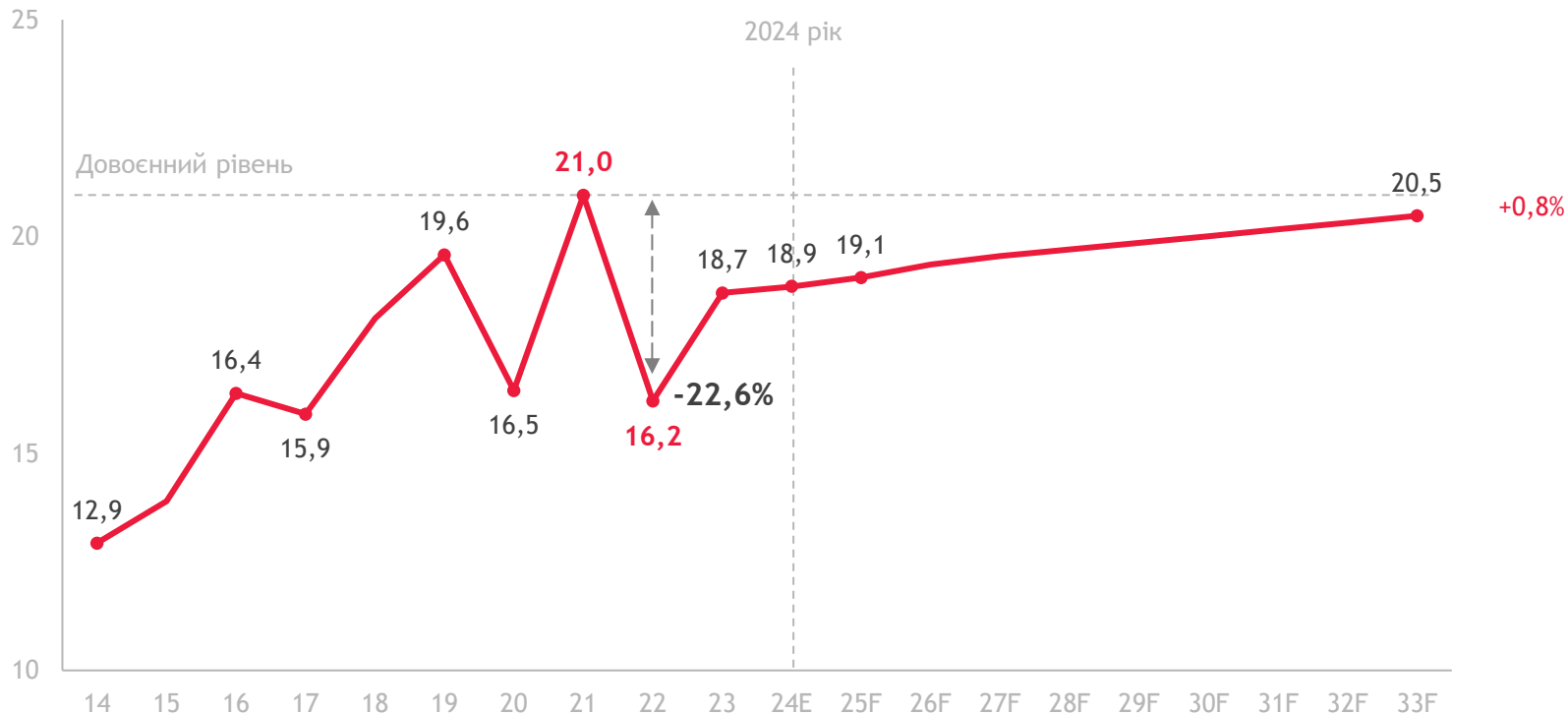

- Світовий врожай олійних культур зростає на +1,4% – з 183,9 мільйона тонн у 2023 році до 186,5 мільйона тонн у 2024 році. У країнах, що розвиваються, також спостерігається зростання врожаю на +1,4% за підсумками 2024 року, що підкреслює активізацію агровиробництва в цих регіонах.
- В Україні врожай олійних культур демонструє менші темпи зростання – +0,8%, збільшуючись з 18,7 мільйона тонн у 2023 році до 18,9 мільйона тонн у 2024 році. Це свідчить про певну стабілізацію агросектора після значних викликів останніх років, включно із наслідками військової агресії.

Навіть за позитивного сценарію, досягнення довоєнного рівня виробництва очікується лише у другій половині 2030-х років, що свідчить про довготривалий процес реорганізації аграрного сектору в умовах відновлення.

Виробництво олійних культур в Україні (в мільйонах тонн)

CAGR
(24-33)

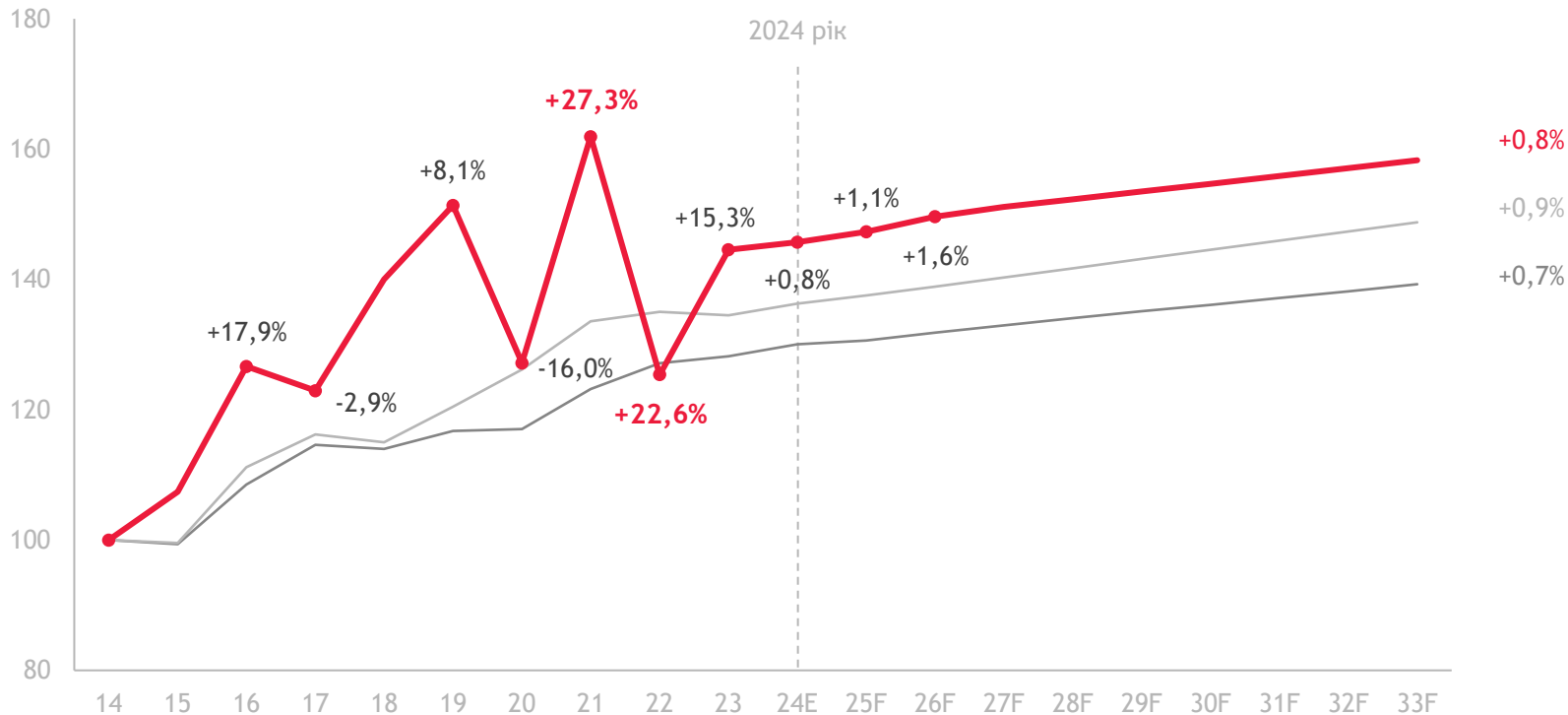
- До 2021 року виробництво олійних культур в Україні стабільно зростало, досягнувши свого піку у 21,0 мільйон тонн. Цей ріст становив +27,3% порівняно з попереднім роком, однак, у 2022 році показник знизився на -22,6%, досягнувши 16,2 мільйонів тонн. Це зниження безпосередньо пов'язане з наслідками військової агресії, що призвела до значних втрат в аграрному секторі.
- Починаючи з 2023 року спостерігається поступове відновлення виробництва олійних, і на горизонті 2024-2033 років прогнозується стабільне, хоча й помірне зростання. До кінця прогнозного періоду обсяги виробництва олійних культур досягнуть 20,5 мільйона тонн на рік, з середньорічним темпом зростання +0,8% (CAGR).

Темпи зростання об'ємів виробництва олійних в Україні відповідають світовим показникам, демонструють позитивну динаміку та здатність аграрного сектору адаптуватись до нових умов.

Темпи росту об'ємів виробництва олійних культур (% від 2014 року, індексовано до 100)

Україна | Світ | Країни, що розвиваються

CAGR
(24-33)

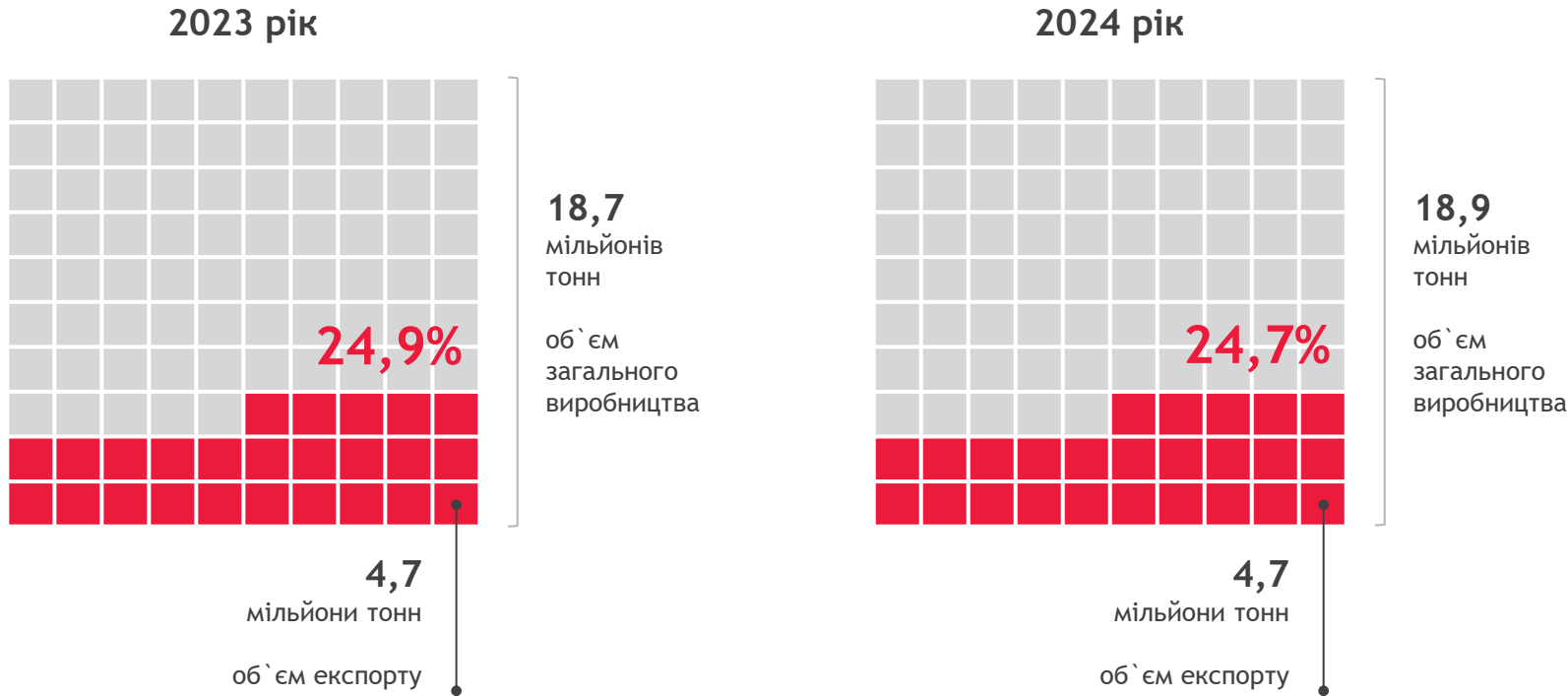

- Протягом історичного періоду спостерігались коливання обсягів виробництва олійних культур в Україні. У 2021 році відбувся суттєвий ріст на +27,3%, що демонструє високий врожай та активний розвиток галузі. Однак у 2022 році ситуація змінилася: через збройну агресію та її наслідки обсяги виробництва знизилися на -22,6%, що призвело до серйозних втрат для аграрного сектору.
- З 2023 року спостерігається поступове відновлення виробництва олійних культур в Україні. Прогноз на 2024-2033 роки свідчить про стабільне зростання обсягів з темпом +0,8% (CAGR), що відповідає світовим тенденціям зростання.

Досить невисока частка експорту олійних культур в загальному об'ємі виробництва, що залишатиметься майже незмінною в перспективі, свідчить про стабільність високого внутрішнього попиту.

Об'єми експорту олійних культур та частка в загальному обсязі виробництва (в мільйонах тонн; %)

Експорт | Внутрішнє споживання

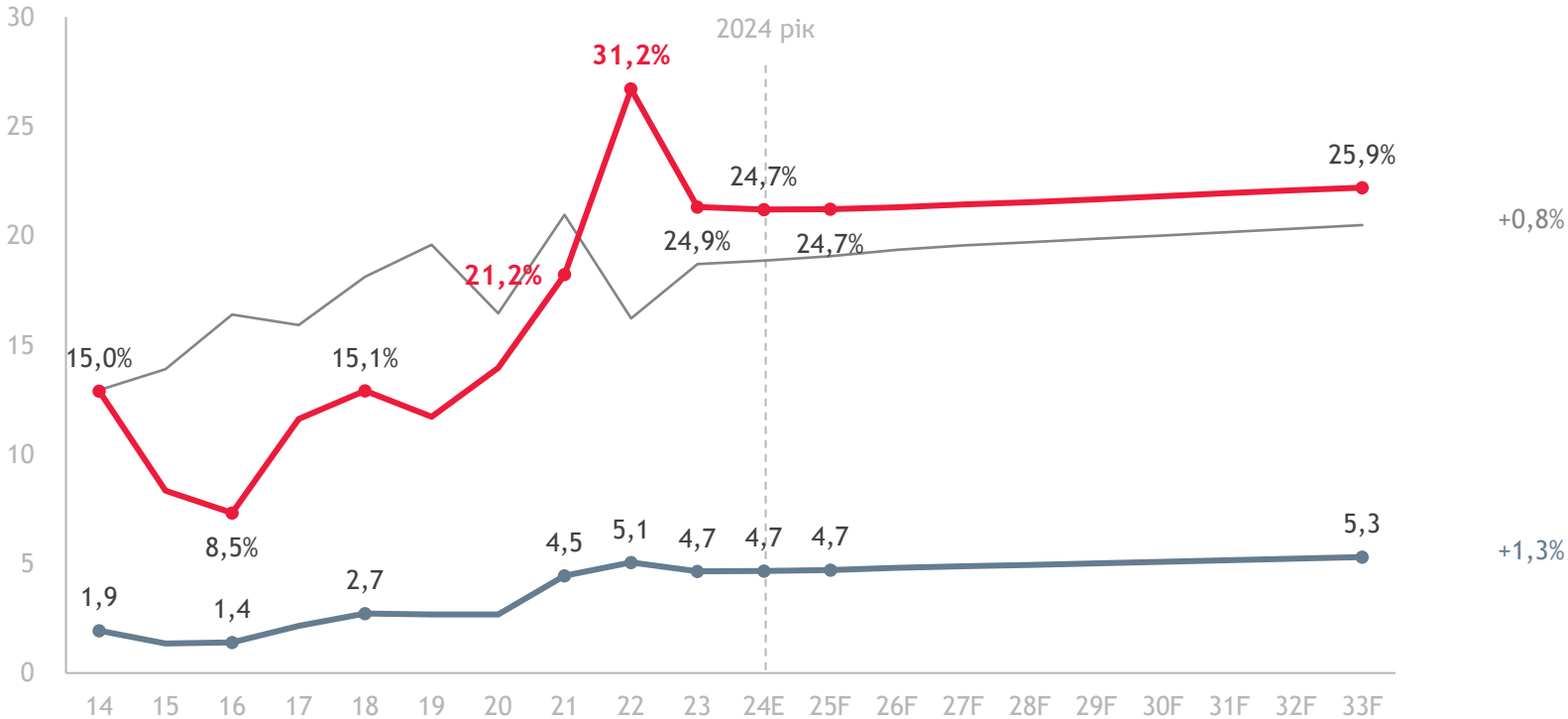

- У 2023 році загальний обсяг виробництва олійних культур в Україні склав 18,7 мільйона тонн, з яких 4,7 мільйона тонн було експортовано, що становить 24,9% від загального обсягу виробництва.
- У 2024 році прогнозується незначне зростання виробництва до 18,9 мільйона тонн, при цьому обсяг експорту залишиться на рівні 4,7 мільйона тонн, що складе 24,7% від загального обсягу виробництва.

Стабільний ріст виробництва олійних культур в Україні та помірне збільшення обсягів експорту свідчать про збалансований розвиток внутрішнього та зовнішнього ринків та забезпечують стабільність галузі в перспективі.

Об'єми експорту олійних та частка в загальному обсязі виробництва (в мільйонах тонн; %)

Частка експорту | Експорт | Загальне виробництво

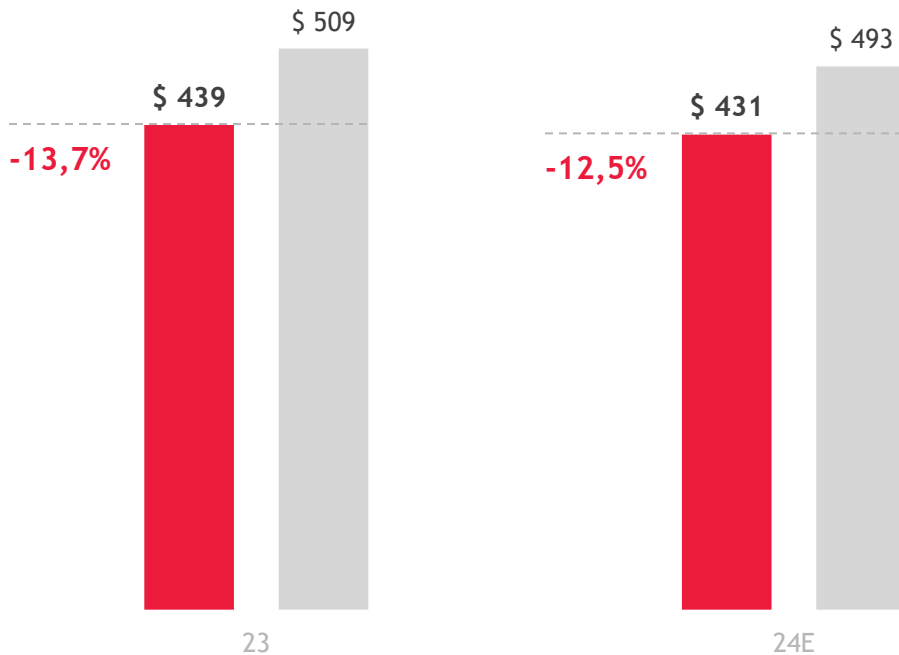

- У 2021 році спостерігався значний ріст частки експорту олійних культур в загальному обсязі виробництва до 31,2%, що можна пов'язати з рекордними обсягами виробництва та активною експортною діяльністю. Однак, у 2022 році відбулося зниження частки експорту, яке стабілізувалося до рівня близько 24,9% за підсумками 2023 року.
- Прогноз на 2024 рік та далі демонструє, що частка експорту продовжуватиме поступово зростати, досягаючи рівня 25,9% до 2033 року. Такий тренд свідчить про можливе посилення конкурентоспроможності українських олійних культур на світових ринках та стабілізацію експортних поставок.
- Зростання експорту супроводжується помірним підвищенням загальних обсягів виробництва олійних культур, що відображає покращення умов вирощування та адаптацію до змін на ринку.

Стабільність цінової переваги української продукції у порівнянні зі світовими показниками може забезпечити стабільний попит на олійні культури на експортному ринку.

Вартість олійних культур на ринку України та в світі (в \$ за тонну)

Україна | Світ

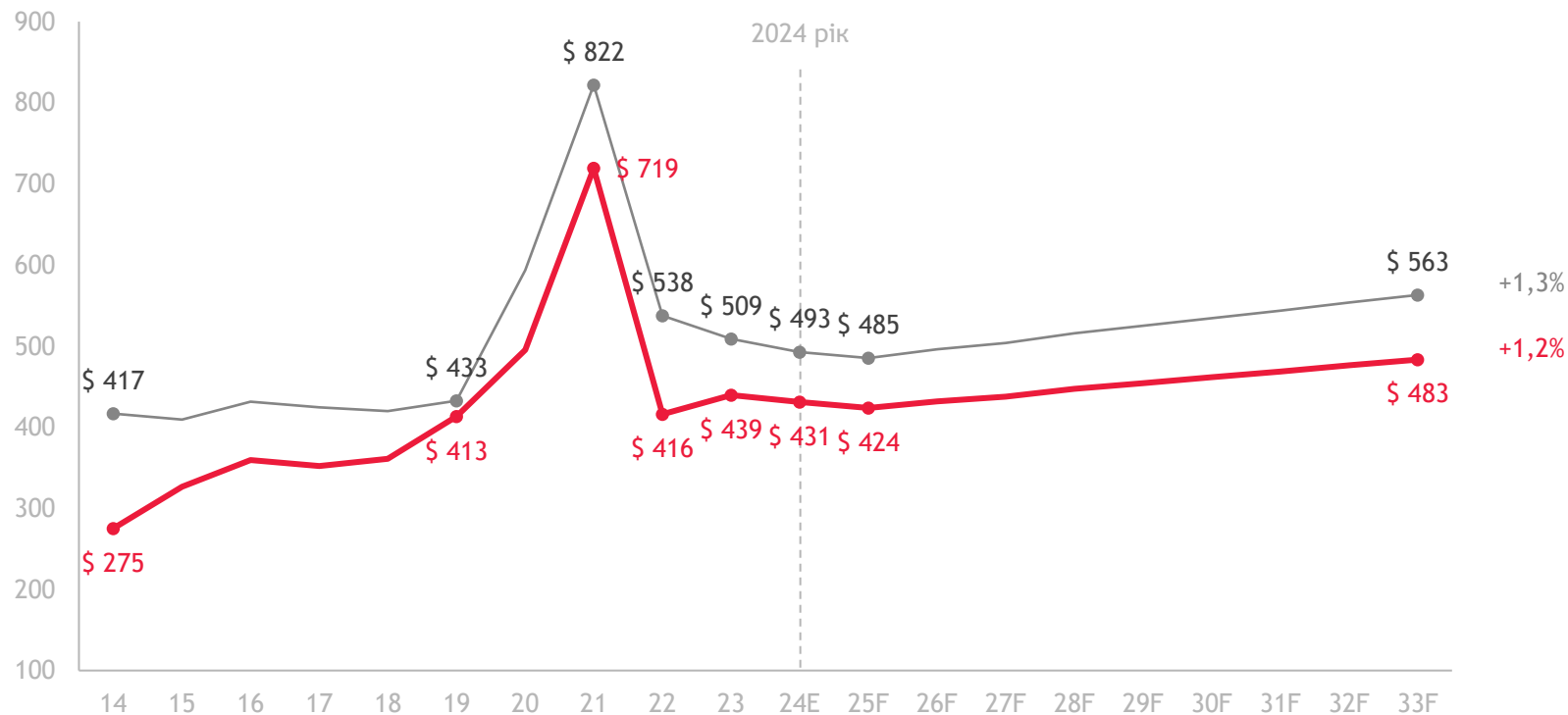

- У 2023 році середня ціна олійних культур в Україні склала 439 доларів за тонну, що на -13,7% нижче за середньосвітову ціну, яка дорівнювала 509 доларам. Це свідчить про певну конкурентну перевагу для українських експортерів, оскільки відносно нижча ціна може стимулювати попит на українську продукцію на міжнародних ринках.
- У 2024 році прогнозується незначне зниження різниці між цінами: вартість олійних культур в Україні становитиме 431 долар за тонну, що все одно буде на -12,5% нижче за світову ціну, яка очікується на рівні 493 доларів. Це свідчить про зближення цінових показників, хоча різниця залишається значною, що може й надалі підтримувати конкурентоздатність українських виробників на світовому ринку.

Ціна на олійні культури в Україні залишатиметься нижчою за світові показники, що може мати позитивний вплив на конкурентоздатність української продукції на міжнародних ринках.

Динаміка ціни на олійні культури на ринку України та в світі (в \$ за тону)

Україна | Світ

- В періоді між 2014 та 2021 роками ціни на олійні культури демонстрували тренд зростання, досягши піку у 2021 році, коли ціна на світовому ринку склала \$822 за тону, а в Україні - \$719 за тону.
- У 2022 році ціни на олійні суттєво знизилися як в Україні (-42,2%), так і на світовому ринку (-34,6%). У 2023 році ціни в Україні знизились до \$439 за тону, тоді як світові ціни досягли рівня \$509 за тону. Прогноз на 2024 рік вказує на незначне зниження до \$431 за тону в Україні та \$493 у світі, але різниця між вартостями на користь української продукції зберігається на суттєвому рівні.
- У довгостроковій перспективі, до 2033 року, прогнозується поступове зростання цін на олійні культури як в Україні, так і на світовому ринку, із середнім річним темпом зростання (CAGR) +1,2% для України та +1,3% для світової ціни.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

- Приріст посівних площ під олійні культури не є значним, але він підкреслює стабільний попит на продукцію та тенденцію до підтримки та розвитку аграрного сектору в умовах глобальних викликів.
- Висока врожайність надає позитивні перспективи для експорту та внутрішнього ринку, дозволяє забезпечити не лише стабільне виробництво, але й конкурентну перевагу завдяки більшій ефективності на одиницю площі.
- Попри виклики, з якими зіштовхнулась Україна, адаптація аграрної галузі і стабілізація врожайності забезпечують зміцнення позицій українських виробників на міжнародних ринках та подальший розвиток сектору.
- Хоча темпи зростання врожаю в Україні дещо відстають від глобальних показників, позитивна динаміка вказує на поступове відновлення галузі та створює передумови для подальшого розвитку.
- Ціна на олійні культури в Україні залишатиметься нижчою за світові показники, що може мати позитивний вплив на конкурентоздатність української продукції на міжнародних ринках.
- Навіть за позитивного сценарію, досягнення довоєнного рівня виробництва очікується лише у другій половині 2030-х років, що свідчить про довготривалий процес реорганізації аграрного сектору в умовах відновлення.
- Темпи зростання об'ємів виробництва олійних в Україні відповідають світовим показникам, демонструють позитивну динаміку та здатність аграрного сектору адаптуватись до нових умов.
- Досить невисока частка експорту олійних культур в загальному об'ємі виробництва, що залишатиметься майже незмінною в перспективі, свідчить про стабільність високого внутрішнього попиту.
- Стабільний ріст виробництва олійних культур в Україні та помірне збільшення обсягів експорту свідчать про збалансований розвиток внутрішнього та зовнішнього ринків та забезпечують стабільність галузі в перспективі.
- Стабільність цінової переваги української продукції у порівнянні зі світовими показниками може забезпечити стабільний попит на олійні культури на експортному ринку.

Ринок олії

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Стан ринку

Ринок рослинних олій в Україні продовжував динамічно розвиватися протягом 2023-2024 років. Соняшникова олія залишалася основним продуктом, що формував понад 80% внутрішнього виробництва та експорту. Проте спостерігалася поступове збільшення частки інших видів олій, таких як ріпакова та соєва. Виробничі потужності провідних українських олійно-жирових підприємств були модернізовані та розширені, що дозволило наростити обсяги переробки олійної сировини всередині країни.

Активно розвивалися можливості глибокої переробки олій, включаючи виробництво олійних кислот, ефірів та інших похідних продуктів. Українська рослинна олія, відома своєю якістю, була високо затребуваною на зовнішніх ринках, передусім у країнах ЄС та Азії. Водночас внутрішнє споживання рослинних олій в Україні залишалося стабільним, забезпечуючи потреби харчової та переробної промисловості. Загалом, ринок олій в Україні зберігав стійкі позиції та демонстрував хороші перспективи розвитку.

Експорт та логістика

Експортні поставки рослинних олій з України протягом 2023-2024 років стрімко зростали, встановлюючи нові рекорди. Соняшникова олія залишалася ключовим експортним товаром, забезпечуючи близько 70% валютних надходжень від експорту олійної продукції. Проте частка експорту ріпакової та соєвої олії також поступово збільшувалася. Основними ринками збуту української олії були країни Європейського Союзу, Індія, Китай та інші азійські держави.

Розвиток портової інфраструктури, модернізація залізничного та автомобільного парку дозволили суттєво оптимізувати логістичні ланцюжки постачання. З'явилися нові мультимодальні логістичні хаби, інтегровані з виробничими та експортними потужностями олійно-жирових підприємств. Впровадження сучасних ІТ-систем управління експортними операціями підвищило прозорість та ефективність ринкових процесів. Загалом, Україна зміцнювала лідерські позиції на глобальному ринку експорту рослинних олій.

Ринок олії

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Інфраструктура

Розвиток інфраструктури переробки та логістики рослинних олій був одним з ключових пріоритетів в Україні протягом 2023-2024 років. Провідні олійно-жирові підприємства здійснювали масштабну модернізацію своїх виробничих потужностей, впроваджуючи технології глибокої переробки олійної сировини. Побудовані нові сучасні елеватори та зерносховища для зберігання олійної продукції. Оновлення парку залізничних вагонів-цистерн та розвиток портової інфраструктури дозволили оптимізувати логістичні маршрути для експорту рослинних олій.

З'явилися нові мультимодальні хаби, що інтегрували переробку, зберігання та відвантаження олійної продукції. Впровадження IT-систем управління товарними потоками та торговими операціями підвищило ефективність процесів. Модернізація лабораторної бази для контролю якості олій стала невід'ємною частиною розвитку інфраструктури. Загалом, Україна сформувала розгалужену інфраструктуру, здатну задовольняти зростаючі потреби внутрішнього та зовнішнього ринків рослинних олій.

Конкуренція

Протягом 2023-2024 років Україна активно зміцнювала свої позиції на глобальному ринку рослинних олій, посилюючи конкуренцію з іншими провідними експортерами. Основними конкурентами України на ринку соняшникової олії залишались Росія, Аргентина та Туреччина, які також нарощували виробництво та експорт. Проте Україна підтримувала свою конкурентоспроможність завдяки якості продукції, гнучкості логістики та привабливим цінам. На ринку ріпакової олії Україна успішно конкурувала з ключовими європейськими виробниками - Німеччиною, Францією та Канадою.

Український соєвий шрот та олія також успішно витісняли з ринків, насамперед Азії, продукцію Бразилії та США. Зростання інвестицій у переробні потужності та логістику дозволяло Україні підвищувати гнучкість та швидкість поставок. Водночас, активна маркетингова політика вітчизняних виробників сприяла розширенню присутності української олійної продукції на нових географічних ринках. Загалом, Україна посилювала свої конкурентні позиції на світовому ринку рослинних олій.

Ринок олії

Поточний стан галузі, історичні показники та прогнози

Виробництво (в тисячах тонн)

+7,4%

24E

33F

Експорт (в тисячах тонн)

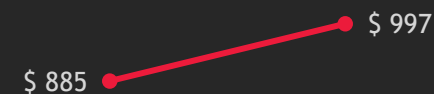

+7,0%

24E

33F

Динаміка ціни (в \$ за тонну)

+12,7%

24E

33F

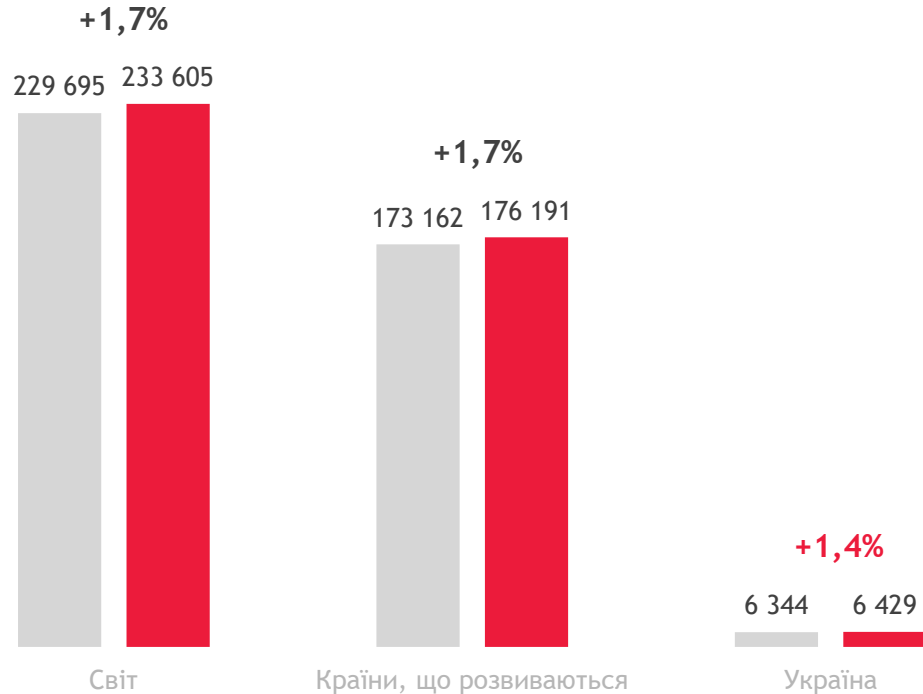
Перспектива

Перспективи української галузі виробництва олії виглядають стабільними з поступовим зростанням обсягів виробництва та відновленням цін на продукцію. Хоча повернення до пікових показників виробництва досягнути в найближчій перспективі не вдасться, стабільне зростання обсягів свідчить про адаптацію до поточних викликів, а підвищення цін на ринку надає додаткові можливості для експортерів.

Обсяги виробництва олії збільшуються в 2024 році, хоча темп зростання в Україні дещо нижчий за аналогічні показники в країнах, що розвиваються та середні світові.

Динаміка виробництва олії (в тисячах тонн)

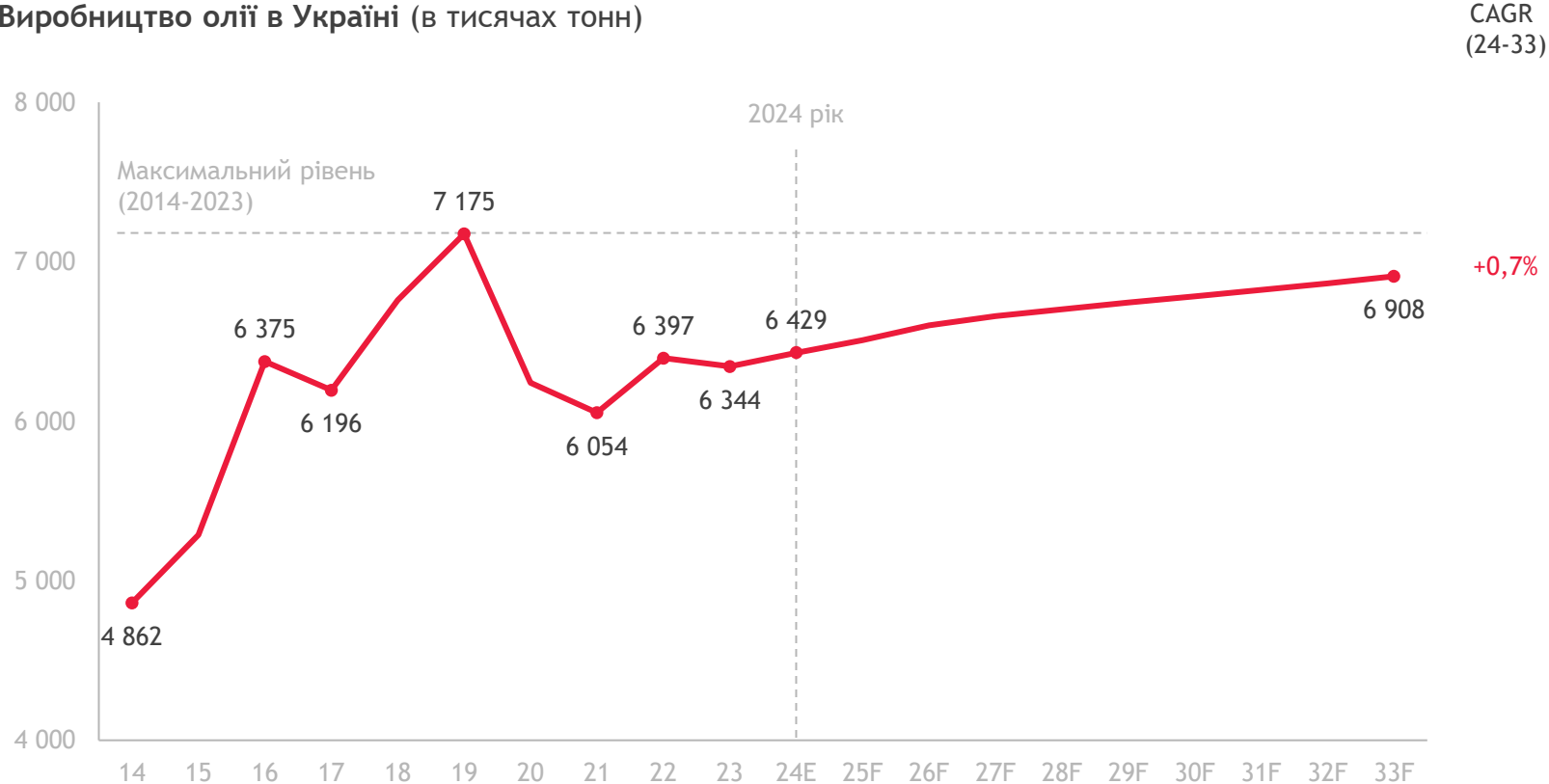
2023 рік | 2024 рік

- У світі обсяги виробництва олії збільшились з 229 695 тисяч тонн у 2023 році до, як оцінюється, 233 605 тисяч тонн за підсумками 2024 року, що становить приріст на +1,7%. Аналогічний темп зростання спостерігається в країнах з перехідною економікою, де виробництво зростає з 173 162 тисяч тонн до 176 191 тисяч тонн.
- В Україні прогнозоване зростання виробництва олії у 2024 році є дещо нижчим і становить +1,4%. Обсяги виробництва збільшуються з 6 344 тисяч тонн у 2023 році до 6 429 тисяч тонн у 2024 році.
- Незважаючи на те, що темпи зростання в Україні дещо відстають від світових та регіональних показників, це все одно свідчить про стабільний розвиток галузі та позитивну динаміку.

Незважаючи на динаміку росту, прогнозні показники виробництва олії в Україні залишаються нижчими за історичний максимум 2019 року.

Виробництво олії в Україні (в тисячах тонн)

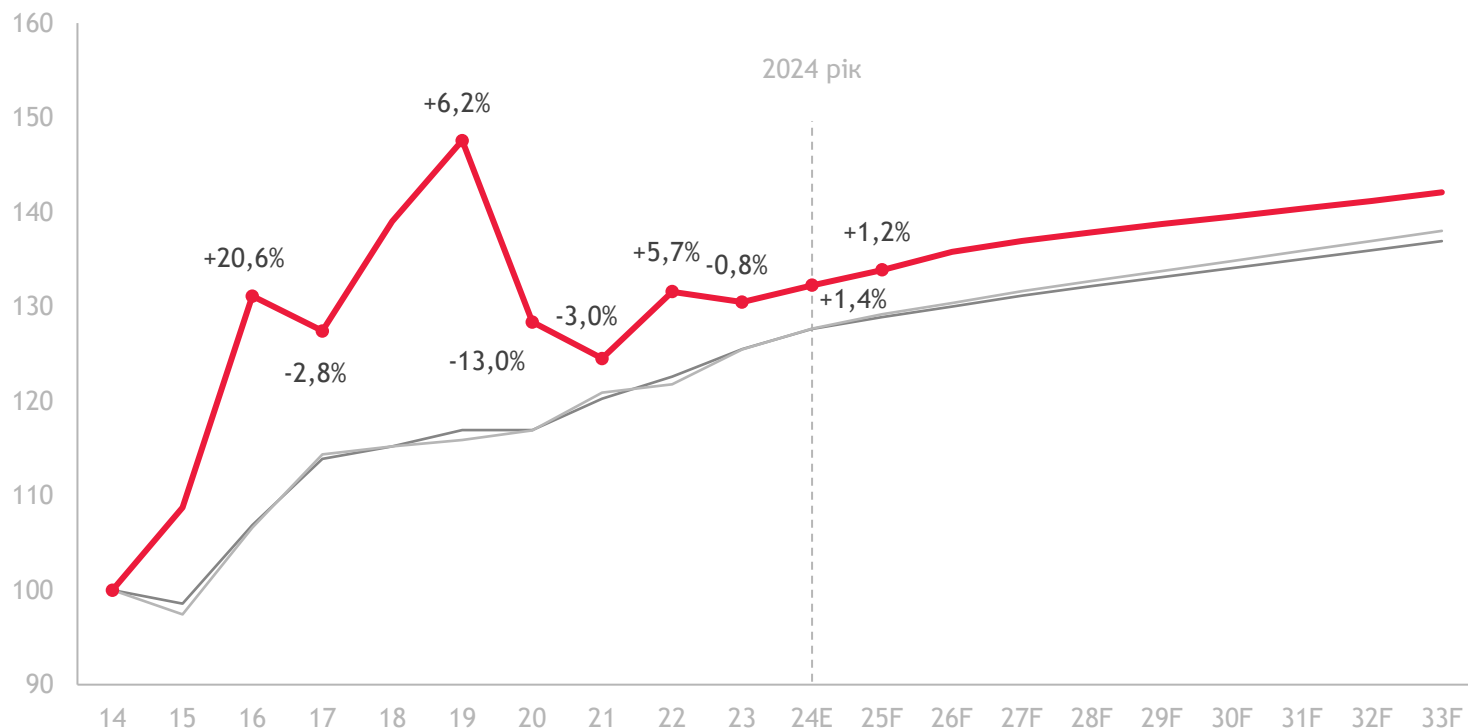
- За період між 2014 та 2023 роками спостерігалися значні коливання в об'ємах виробництва олії, зокрема, період зростання до 2019 року, в якому було досягнуто максимуму за період - 7 175 тисяч тонн. Після цього обсяги виробництва знижувались, досягнувши рівня у 6 054 тисяч тонн у 2021 році.
- З 2021 року виробництво олії в Україні зростає. За підсумками 2022 року обсяг виробництва зріс на +5,7% і склав 6 397 тисяч тонн. В 2024 році очікується незначне збільшення (+1,4%) до 6 429 тисяч тонн.
- Прогноз на подальші роки вказує на стабільне зростання виробництва із середньорічним темпом зростання (CAGR) на рівні +0,7%, що дозволить досягти 6 908 тисяч тонн у 2033 році, хоча прогнозні показники залишаються нижчими за максимальне значення за період від 2019 року.

Український ринок виробництва олії зберігає конкурентоспроможність, зростає на рівні зі світовими ринками та має потенціал для подальшого розвитку.

Темпи росту об'ємів виробництва олії (% від 2014 року, індексовано до 100)

Україна | Світ | Країни, що розвиваються

CAGR
(24-33)

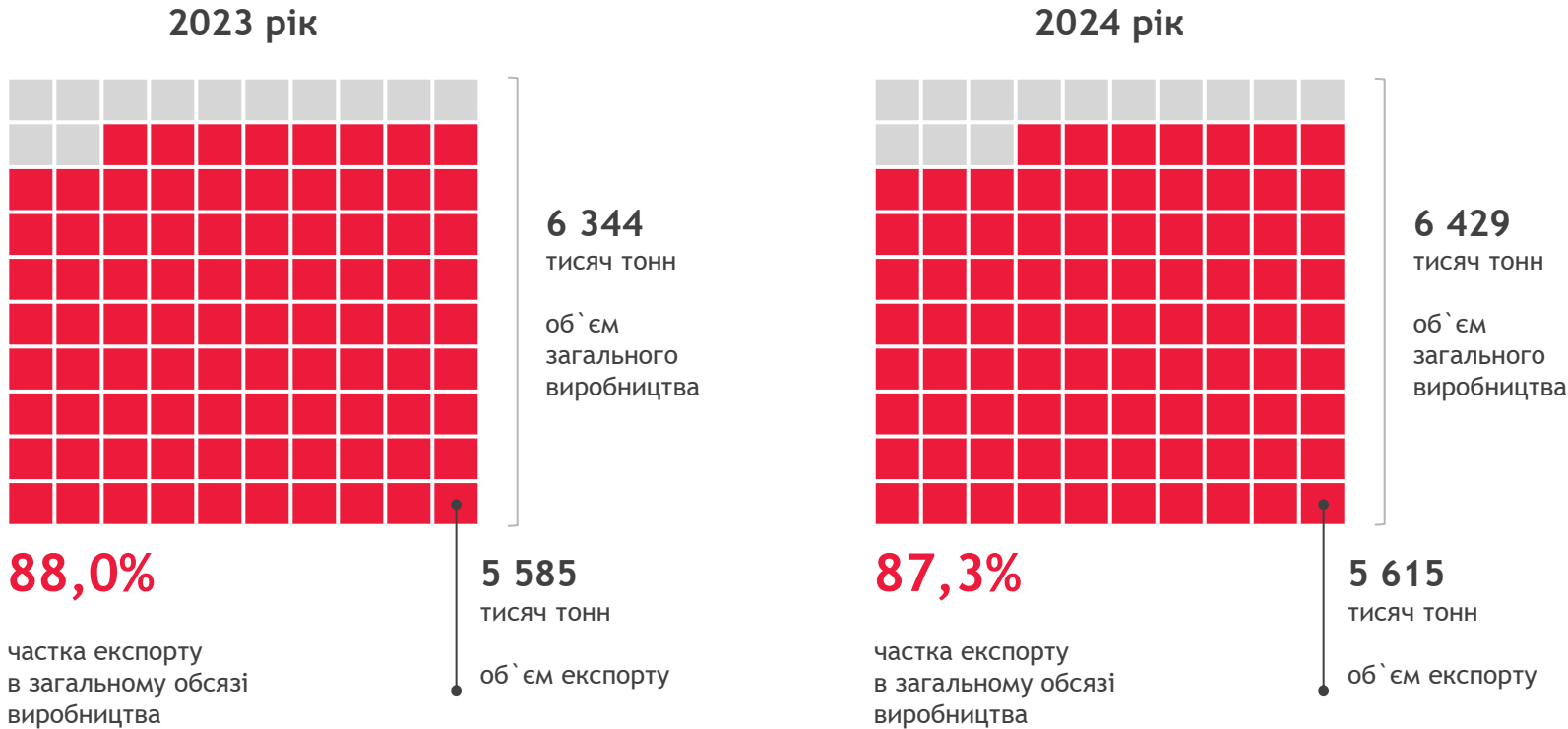

- В період між 2014 і 2023 роками спостерігалися значні коливання в обсягах виробництва олії в Україні. Починаючи з 2024 року, як очікується, виробництво стабілізується і помірний зріст об'ємів буде стабільним.
- Починаючи з 2024 року темпи зростання обсягів виробництва в Україні зберігають позитивну динаміку, досягаючи середньорічного темпу зростання (CAGR) на рівні +0,7% до 2033 року.
- Аналогічні тенденції спостерігаються і в світі, де приріст також становить +0,8%, а в країнах, що розвиваються, – +0,7%.

Експорт зберігає важливість для олійної промисловості, займаючи >87% від загального обсягу виробництва олії в Україні.

Об`єми експорту олії та частка в загальному обсязі виробництва (в тисячах тонн; %)

Експорт | Внутрішнє споживання

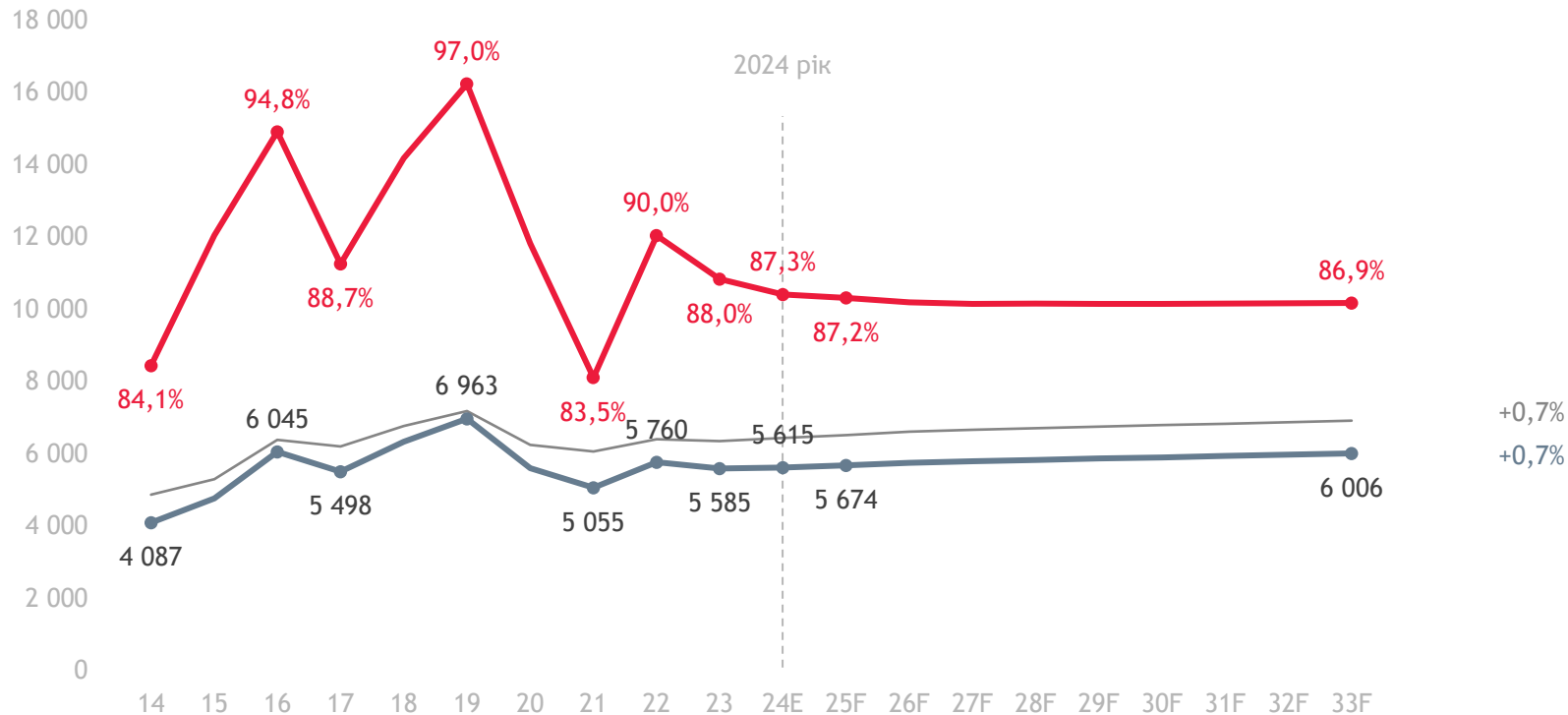
- За підсумками 2023 року загальний обсяг виробництва олії в Україні становив 6 344 тисяч тонн, з яких на експорт було спрямовано 5 585 тисяч тонн. Частка експорту у загальному виробництві склала 88,0%, що свідчить про значну орієнтованість галузі на зовнішні ринки.
- У 2024 році прогнозується незначне зростання обсягів виробництва - до 6 429 тисяч тонн, а експортні поставки збільшаться до 5 615 тисяч тонн, при цьому частка експорту у загальному обсязі виробництва зменшиться до 87,3%.

Україна продовжує залишатись важливим гравцем на світовому ринку олії, оскільки абсолютні обсяги експорту продовжують зростати з прогнозованим показником CAGR на рівні +0,7% до 2033 року.

Об'єми експорту олії та частка в загальному обсязі виробництва (в тисячах тонн; %)

Частка експорту | Експорт | Загальне виробництво

CAGR
(24-33)

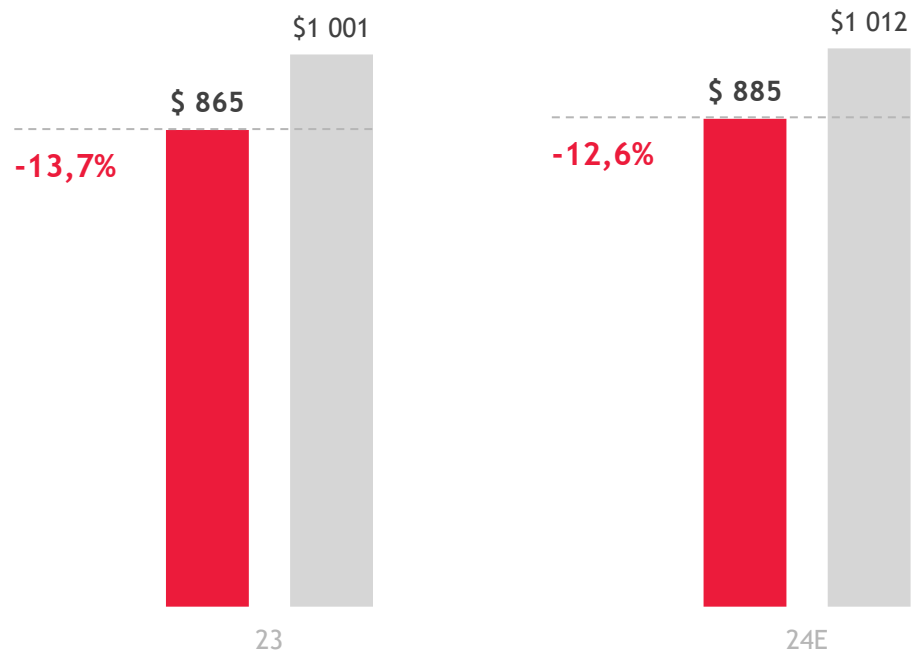

- У період між 2014 та 2019 роками частка експорту олії в загальному виробництві суттєво зростала, досягнувши пікових 97,0% у 2019 році. Це підкреслює сильну залежність української олійної галузі від зовнішніх ринків у цей період, коли майже вся продукція спрямовувалась на експорт.
- Починаючи з 2020 року частка експорту в загальному виробництві олії почала знижуватись. Незважаючи на зростання обсягів як виробництва олії, так і експорту, частка експорту зменшилась до 88,0% у 2023 році та, за прогнозами, досягне 86,9% до 2033 року.
- Абсолютні обсяги експорту залишаються високими і продовжують зростати з прогнозованим середньорічним темпом зростання (CAGR) на рівні +0,7% до 2033 року.

Виробництво олії в Україні залишається ефективним, утримуючі ціни на рівні нижчому за світові та забезпечуючи конкурентну перевагу для українських експортерів.

Вартість олії на ринку України та в світі (в \$ за тонну)

Україна | Світ

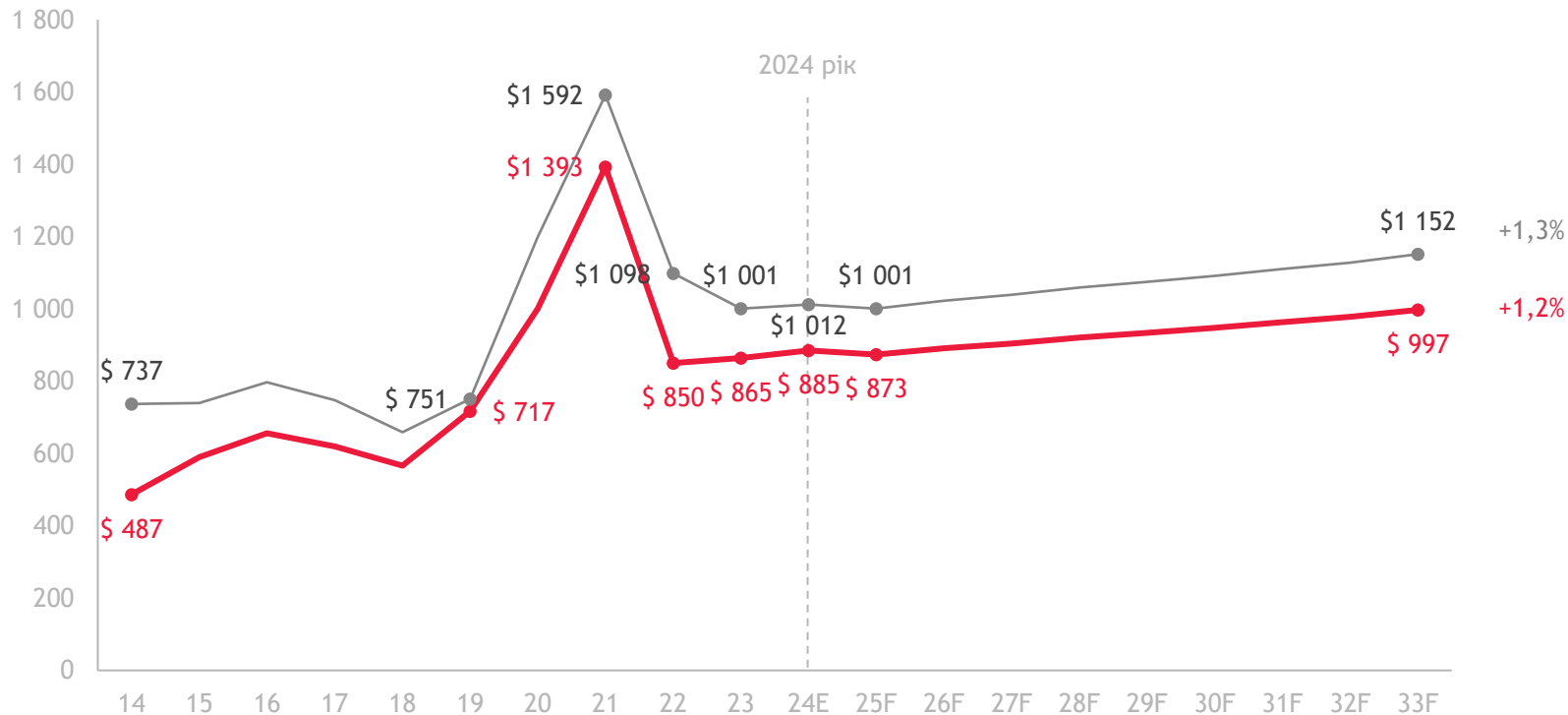
- У 2023 році вартість олії на внутрішньому ринку України становила \$865 за тонну, що на 13,7% нижче за середню світову ціну, яка досягла \$1 001 за тонну.
- У 2024 році спостерігається незначне зростання цін на обох ринках: в Україні до \$885 за тонну (+2,4%), а на світовому ринку – до \$1 012 за тонну (+1,1%), в результаті чого різниця між цінами скорочується до 12,6%.

Українська олія продовжує зберігати цінову перевагу на міжнародному ринку, що забезпечує стійкі можливості для експорту.

Динаміка ціни на олію на ринку України та в світі (в \$ за тонну)

Україна | Світ

CAGR
(24-33)

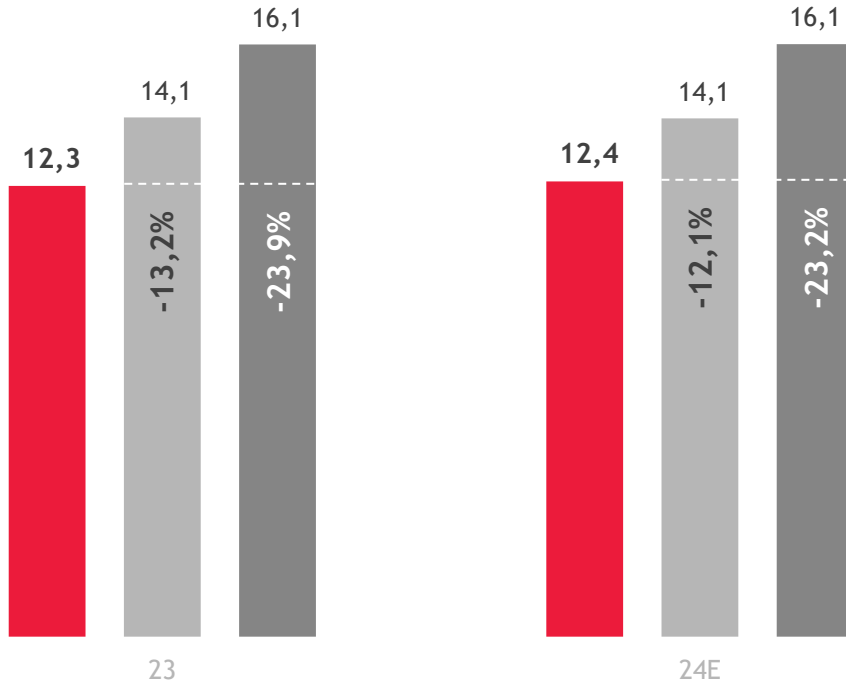

- У період між 2014 та 2021 роками спостерігалось зростання цін на олію, що досягло піку у 2021 році, коли ціна на світовому ринку піднялася до \$1 592 за тонну, а в Україні досягла \$1 393 за тонну.
- Починаючи з 2022 року ціни на олію почали знижуватись, стабілізуючись на нижчому рівні. У 2023 році ціна в Україні становила \$865 за тонну, тоді як на світовому ринку – \$1 001 за тонну. Така різниця в ціні дозволяє українським виробникам залишатись конкурентоспроможними, оскільки вартість їхньої продукції є нижчою за середньосвітові показники.
- Прогноз на 2024-2033 роки вказує на поступове підвищення цін як в Україні, так і на світовому ринку. Середньорічний темп зростання (CAGR) становить +1,2% для України та +1,3% для світового ринку.

Незважаючи на відставання від середньосвітових показників, середньорічне споживання олії в Україні росте, що вказує на стабільність внутрішнього попиту.

Об'єми річного споживання олії (в кілограмах на 1 особу)

Україна | Країни, що розвиваються | Світ

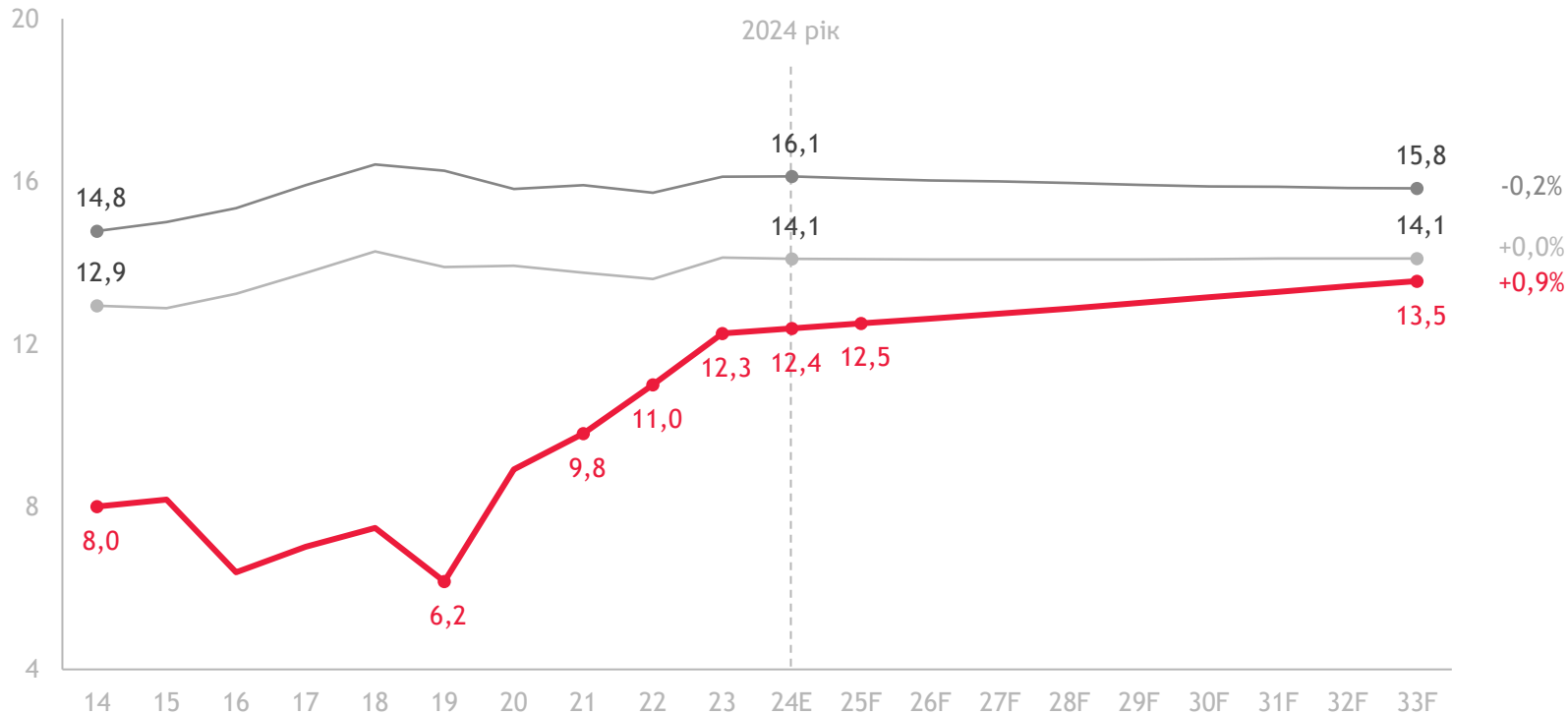
- За підсумками 2023 року споживання олії на одну особу в Україні становило 12,3 кг на рік, тоді як у країнах, що розвиваються, цей показник склав 14,1 кг, а середньосвітовий рівень досягав 16,1 кг.
- У 2024 році прогнозується незначне зростання середньорічного споживання олії в Україні до 12,4 кг на одну особу, але цей показник все ще залишатиметься на 12,1% нижчим, ніж у країнах, що розвиваються, і на 23,2% нижчим від середнього по світу.

Рівень споживання олії в Україні демонструє потенціал зближення глобальними показниками, хоча на сьогодні різниця все ще залишається значною.

Динаміка показників річного споживання олії (в кілограмах на 1 особу)

Україна | Світ | Країни, що розвиваються

CAGR
(24-33)

- Середньорічний рівень споживання олії в Україні до 2023 року був помітно нижчим, ніж у середньому по світу та в країнах, що розвиваються. У 2023 році споживання олії на одну особу в Україні виросло на +11,5% та склало 12,3 кг на 1 особу, тоді як середньосвітове споживання досягло 16,1 кг, а в країнах, що розвиваються – 14,1 кг.
- Прогноз на 2024-2033 роки свідчить про вищі темпи зростання споживання в Україні в порівнянні зі світовими тенденціями. У той час як середньорічний темп зростання (CAGR) для світового ринку має тенденцію до зниження, а в країнах, що розвиваються, залишається стабільним на рівні 0,0%, споживання олії в Україні демонструє зростання з темпом +0,9% на рік.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

- Обсяги виробництва олії збільшуються в 2024 році, хоча темп зростання в Україні дещо нижчий за аналогічні показники в країнах, що розвиваються та середні світові.
- Незважаючи на динаміку росту, прогнозні показники виробництва олії в Україні залишаються нижчими за історичний максимум 2019 року.
- Український ринок виробництва олії зберігає конкурентоспроможність, зростає на рівні зі світовими ринками та має потенціал для подальшого розвитку.
- Експорт зберігає важливість для олійної промисловості, займаючи >87% від загального обсягу виробництва олії в Україні.
- Україна продовжує залишатись важливим гравцем на світовому ринку олії, оскільки абсолютні обсяги експорту продовжують зростати з прогнозованим показником CAGR на рівні +0,7% до 2033 року.
- Виробництво олії в Україні залишається ефективним, утримуючі ціни на рівні нижчому за світові та забезпечуючи конкурентну перевагу для українських експортерів.
- Українська олія продовжує зберігати цінову перевагу на міжнародному ринку, що забезпечує стійкі можливості для експорту.
- Незважаючи на відставання від середньосвітових показників, середньорічне споживання олії в Україні росте, що вказує на стабільність внутрішнього попиту.
- Рівень споживання олії в Україні демонструє потенціал зближення глобальними показниками, хоча на сьогодні різниця все ще залишається значною.

Валерій Афанасьєв

Партнер, директор
підприємства з оцінки

Дмитро Король

MRICS, керівник напрямку
оцінки бізнесу

Дар`я Бобир

Оцінювач,
напрямок оцінки бізнесу

Юлія Сотник

Аналітик,
напрямок оцінки бізнесу

КОНТАКТИ

Київ:

Харківське шосе, 201/203,
10-й поверх

☎ +380 44 393 26 87 88

📠 +380 44 393 26 91

Дніпро:

вул. Андрія Фабра, 4,
6-й поверх

☎ +380 56 370 30 43

📠 +380 56 370 30 45

✉ info@bdo.ua

🌐 www.bdo.ua

Ця публікація містить загальну інформацію і не є професійною консультацією чи послугою.

Перш ніж прийняти будь-яке рішення або вжити заходів, які можуть вплинути на ваші фінанси або бізнес, вам слід проконсультуватися з кваліфікованим професійним консультантом. Будь ласка, зв'яжіться з BDO в Україні, щоб отримати консультацію.

ТОВ «БДО», українське товариство з обмеженою відповідальністю, є членом BDO International Limited, британського товариства з відповідальністю, обмеженою гарантіями його членів, а також входить до складу міжнародної мережі незалежних фірм-членів BDO.

BDO — це бренд мережі BDO та кожної Фірми-Члена BDO. BDO утворено від перших літер прізвищ засновників компанії: Binder, Dijker та Otte.

2024 © ТОВ «БДО». Всі права захищені.